

Pomník z roku 1867 nalezený bagristou při zemních pracích u Horního Kramolína

Pomník v pastvině u zaniklé obce Svatý Vojtěch, stav v červenci 2022

Obnova drobných historických památek na Tepelsku v roce 2025

Ludvík Poláček, Teplá

V průběhu roku 2025 jsme s přáteli Milanem Vojtěchem, Jiřím Milotou, Jaroslavem Frouzem a Alanem Hodovským pokračovali v obnovách pomníků a křížků v okolí města Teplá.

První obnovenou drobnou historickou památkou se stal v dubnu **pomník v obci Beranovka**, který ležel přibližně od 60. let minulého století na návsi mezi zarostlými sutinami ze zbořených domů. Památka pochází z roku 1843 a nese kromě věnování od rodiny Goll z Beranovky nápis *Memen-to mori* (Pamatuj na smrt). Bohužel se nám nepodařilo nalézt vrcholový kříž. O jeho

vzhledu se zmiňuje Anton Gnirs ve své Topografii památek Tepelska z roku 1932 – měly na něm být sošky apoštolů Jana a Pavla, ochránců před špatným počasím.

V červnu jsme se vypravili za obnovou **pomníku u silnice z Teplé do Poutnova**. Povalený pomník znovu postavili již v roce 1998 Pavel Rund, Michael Rund, Jiří Milota a Jaroslav Dietl. Od té doby však pomník neušel pozornosti vandalů, byl svržen z podstavce a postupně zarůstal náletovou vegetací. Tuto historickou památku věnovala v roce 1867 ke cti Boží rodina Jesinger z Teplé č. p. 175.

Pomník na návsi v Beranovce v době nálezů a po obnově. 26. 4. 2025.

Pomník u obce Svatý Vojtěch po obnově. 12. 7. 2025. Všechny fotografie Ludvík Poláček.

Třetí obnovenou památkou je **pomník**, který ležel podle pamětníků asi od 50. let 20. století rozvalený v pastvině u bývalé polní cesty z Bezvěrova do dnes již **zaniklé obce Svatý Vojtěch**. Během let roztáhla zemědělská technika tuto památku po okolí, proto se nám bohužel nepodařilo dohledat všechny její části. Vzhledem k tomu, že nešlo spolehlivě zajistit uprostřed pastviny ochranu pomníku před pasoucími se hospodářskými zvířaty, zvolil jsem raději jeho přesun asi o 150 metrů dál na okraj malého lesíka. Památka nese dataci 1865 a věnování ke cti Boží od Karla a Anny Punzet z Bezvěrova.

V období po druhé světové válce a odsunu sudetoněmeckého obyvatelstva bylo

mnoho drobných historických památek na Tepelsku poničeno, odcizeno nebo zmizelo pod zemí při různých terénních pracích. Během rekonstrukce silnice č. 198 z Teplé do Mariánských Lázní objevili v srpnu bagristé pod vrstvou zeminy nedaleko obce **Horní Kramolín dva dosud neznámé pomníky**. První z nich pochází z roku 1928 a byl věnován ke cti Boží Antonem a Marií Denk z Horního Kramolína č. p. 5. Druhou nově nalezenou památkou je pískovcový pomník s ulomeným vrcholovým křížem z roku 1867, který nese věnování od rodiny Hohler z Horního Kramolína č. p. 9. Po dokončení rekonstrukce silnice v příštím roce oba nalezené pomníky znovu postavíme na místech, kde je bagristé odhalili. ■